

KRSTIONICE – IZVORI ŽIVE VODE

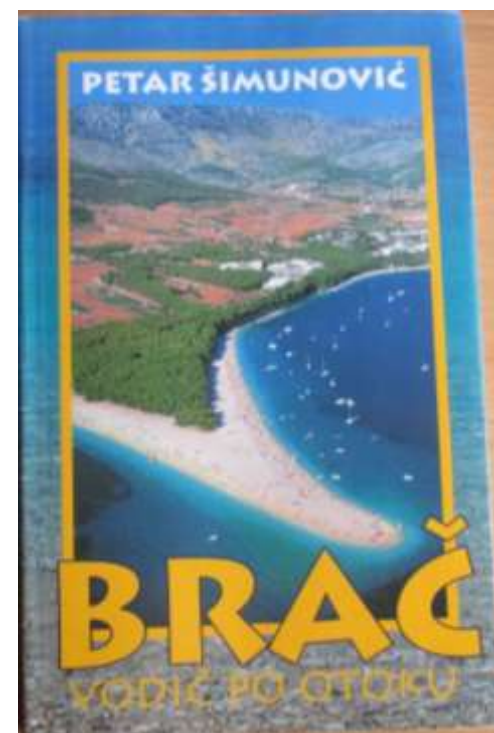
Cilj projekta:

- Upoznati simboliku vode u Bibliji i kršćanstvu i shvatiti njezino značenje za život kršćanina
- Spoznati posebnosti krštavanja tijekom povijesti
- Upoznati razvoj krstionica tijekom povijesti i njihove osobitosti
- Razviti odnos prema krstionicama kao prema spomeničko kulturnoj baštini

Zadatci:

- Prikupiti podatke o simboličkom značenju vode u Bibliji
- Upoznati, opisati i demonstrirati način krštavanja u prvim kršćanskim vremenima
- Fotografirati, skicirati i oblikovati ranokršćanske i ostale krstionice

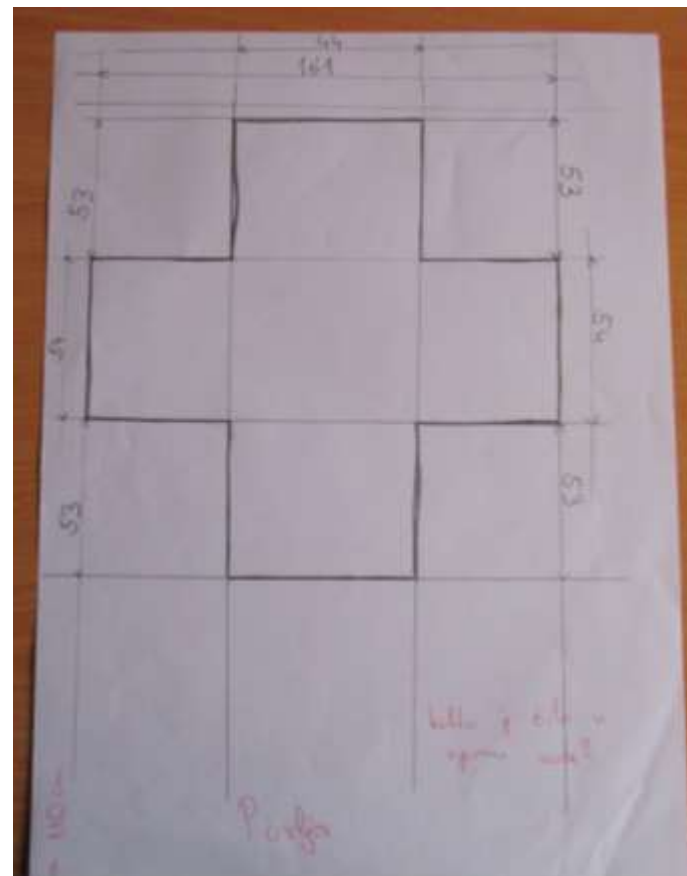
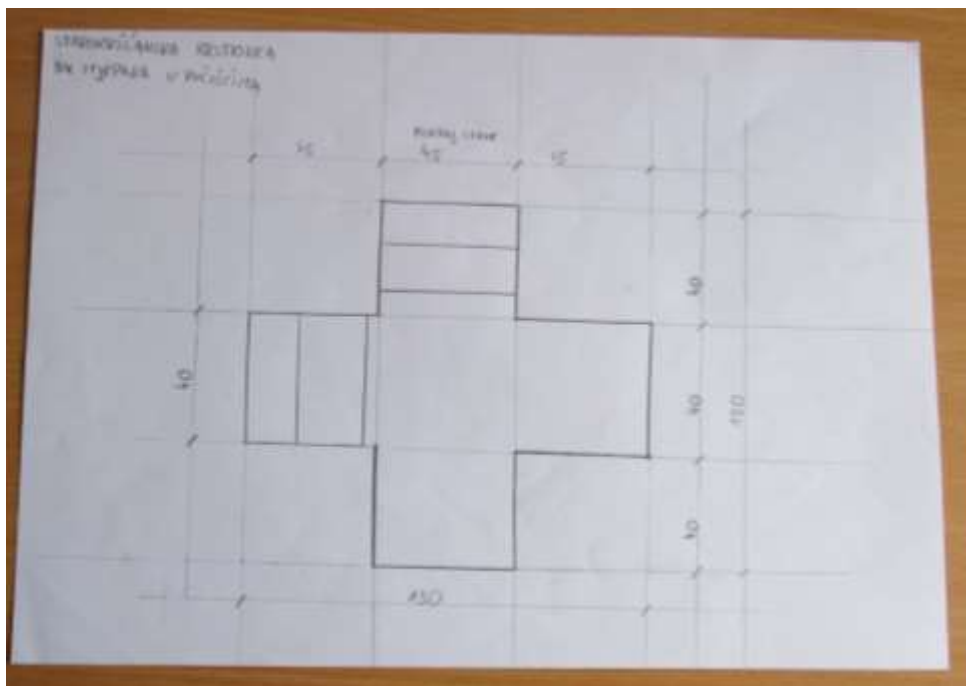
- Projekt smo započeli prikupljanjem povijesnih podataka:
 - pisani izvori - literatura

- Zatim smo krenili na terenski rad, fotografirali smo, mjerili...

skicirali i crtali...

- Izrađivali smo makete krstionica

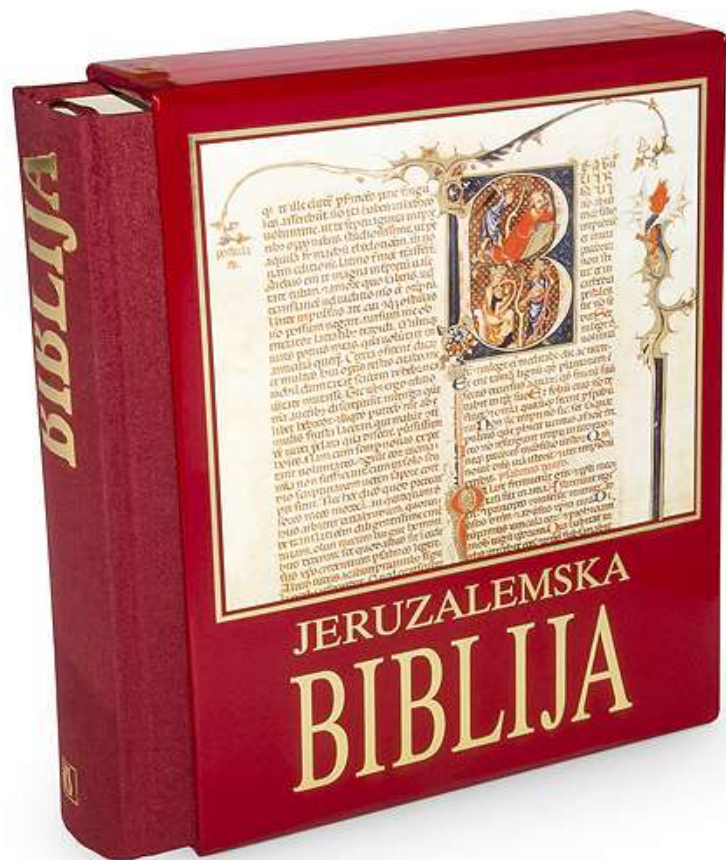

.

Fotografije i podatke složili smo u prezentaciju

Symbolika vode u Bibliji

1. Božji blagoslov i duhovno osvježenje

2. Očišćenje

3. Opasnost, uništenje i smrt

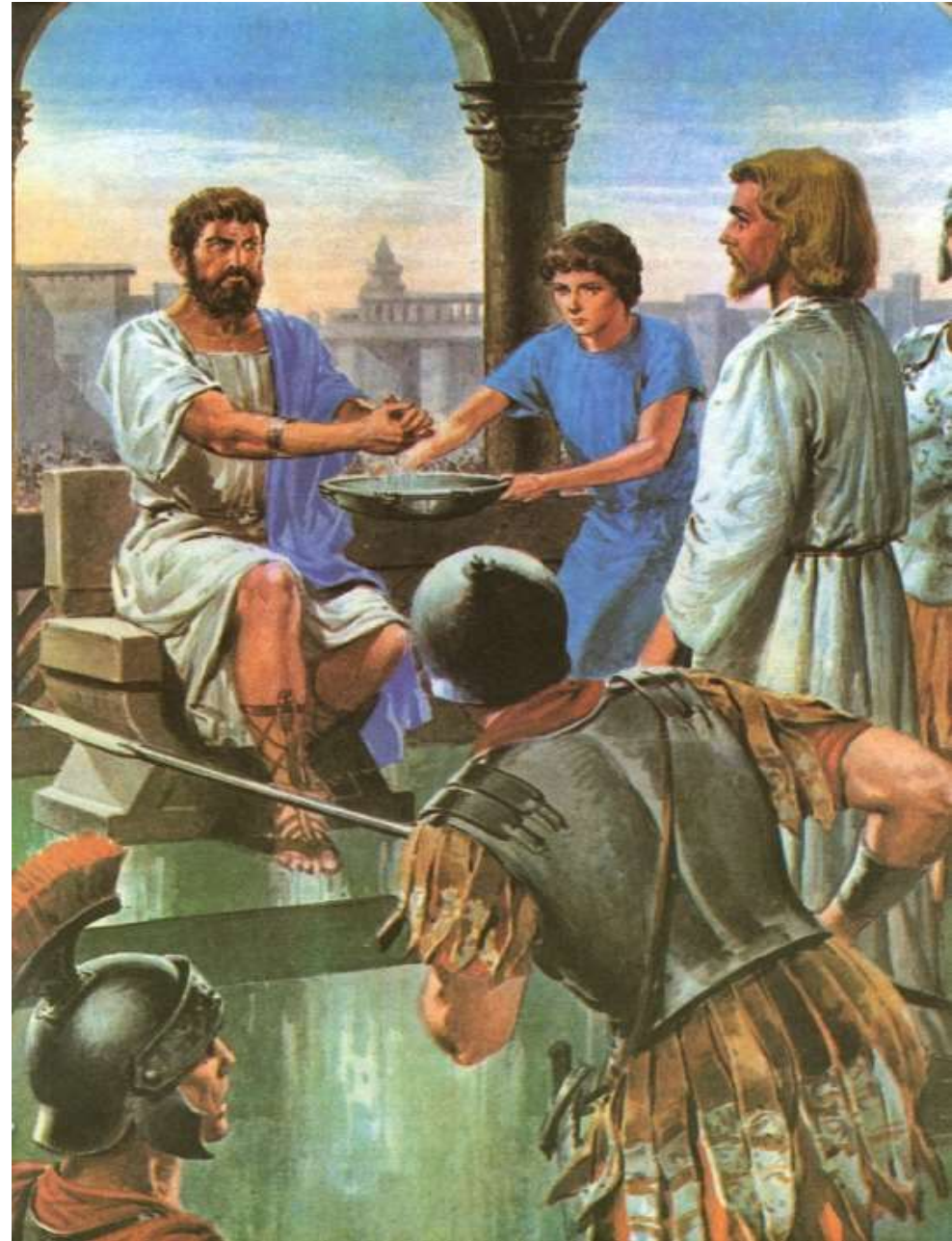
4. Voda u stvaranju svijeta

5. Plodnost i suša (život i smrt)

6. Nevinost

7. Gostoljubivost

Simbolika vode u sakramentu krštenja

- Voda je znak pranja i čišćenja, u krštenju voda je simbol smrti s Kristom i ustajanje na novi život.

Voda je znak umiranja starog čovjeka da bi po krštenju postao novo stvorenje

Voda u krštenju znak je nevinosti

Krstionice kroz povijest

- U samom početku kršćanstva krštavalo se na mjestima gdje je bilo vode:

Rijeka Jordan

Crveno more

Galilejsko jezero

Hramski bazeni

Mjesta krštenja od IV.- VIII.st

- Počinju se graditi prve bazilike a u njima ili pokraj njih mjesta za krštenje (krstionice).

- Krstionice su bile visoke građevine, presvođene kupolom.

Vanjski im je dio bio pravokutan, a unutrašnji im je tlocrt osmerokutan.

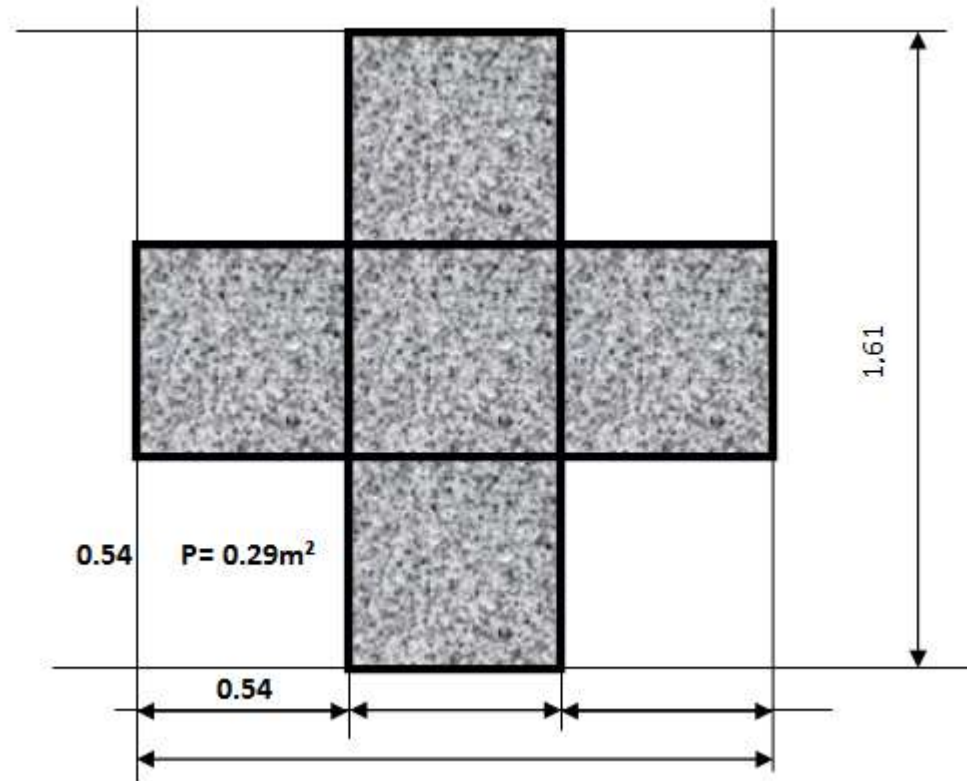
- Bile su oslikana freskama, a na nekima su freske očuvane do danas.

- Usred krsne dvorane bio je krsni zdenac uglavnom u obliku križa.

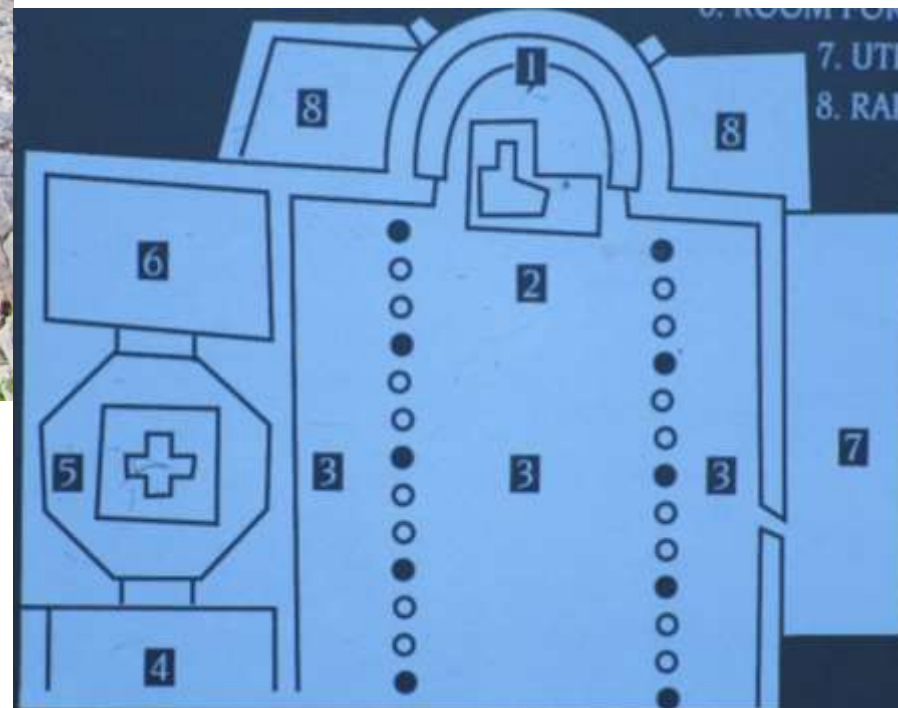
- Sjevorni i južni krakovi imali su po tri stepenice, što je simboliziralo tri Božanske osobe.

- Voda u napunjenu zdencu je odraslomu kršteniku dopirala do pojasa.

- U predvorju Bazilike nalazile su se lokve i gustirne. Iz njih su nosili vodu u krstionicu. U uskrsnoj noći u krstionicu je trebalo donijeti preko 1 000 litara vode.

Kraj nekih bazilika bili su posebni bazeni za vodu. U Povljima je bio bazen s dnom oko 80 cm ispod poda bazilike.

- Bazen je služio za potrebe svećenstva, ali su se u njemu kupali i pripravnici za krštenje na Veliki četvrtak i Petak da bi u Veliku Subotu bili “očišćeni” uronjeni u krsni zdenac.

- Krštenici su za priprave kroz korizmu zbog pokore i trpljenja zanemarivali pranje, pa su se u bazenu kupali i ostali vjernici prije uskrsnog blagdana.

- Usred bazilike ili pokraj nje nalazili su se mali bazen (ribnjak, kapnica) u kom se obavlja krštenje samo uranjanjem u vodu.

- U ranom srednjem vijeku krstionica se nalazi uz baziliku (crkvu) i s njom je usko povezana.

- Krstionice ranog srednjeg vijeka bile su u obliku križa.
- Imale su dva para stepenica jednim se silazilo u vodu a drugima se izlazilo.

- Od dvanaestog st. pa dalje, osobito izvan biskupskih sjedišta, počinju se graditi manji kameni bazeni, nalik kaležu u kojima se krsna voda i čuvala.

- U biskupskim sjedištima krstionica je odvojena od crkve sve do kraja 15. st.

- Od 16. st. krštava se polijevanjem vodom po glavi.
- Od tada se u crkvama postavljaju plitki kameni bazeni na kamenom postolju ili nozi.

- Kasnije se rade krstionice od kamena sa drvenim ili metalnim poklopcem sa bogato ukrašenim detaljima.

KRŠTENJE U PRVOJ KRŠĆANSKOJ CRKVI

U ranim kršćanskim vremenima krštavali su se odrasli i djeca.

Odrasli pripravnici za krštenje zvali su se katekumeni. Priprava je trajala tri godine.

- Svaki katekumen imao je svoga kuma (pratitelja u vjeri).

- Svake nedjelje katekumeni bi prisustvovali samo prvom djelu mise (službi riječi).
- Nakon toga trebali su napustiti zajednicu.

- Nakon tri godine u uskrsnoj noći postajali su punopravni članovi vjerničke zajednice-Crkve.

**Prostorija za
presvlačenje**

- Katekumeni bi ušli u prostoriju za presvlačenje

Ulazi u drugu prostoriju u kojoj se nalazila krstionica. Tu bi primili sakramenat krštenja trostrukim uranjanjem u vodu.

Nakon krštenja oblače bijelu haljinu i ulaze u novu prostoriju u kojoj primaju sakramenat krizme.

Nakon krizme ulaze u crkvu i primaju sakrament euharistije i postaju punopravni članovi vjerničke zajednice.

- Prije Drugog Vatikanskog sabora krstionice su bile na ulazu u crkvu, što je značilo ulazak katekumena u Crkvu, zajednicu vjernika.

- Nakon Drugog Vatikanskog sabora krstionice se nalaze uz oltar i ambon da bi čitava vjerna zajednica sudjelovala u samom obredu krštenja.

Zaključak:

- Voda je izvor života, a krstionice su izvori žive vode koja nas preporuča na novi i vječni život.

U projektu sudjelovali:

Ivan Eterović, Karmelo Radić,

Rino Eterović, Laura Radić i Antonio
Novaković

Pod vodstvom: s. Danijele Mihić